

5 forslag skal forbedre pensionisternes økonomi i 2024.

Pensionisternes økonomi trænger til et løft på flere områder. Derfor præsenterer Faglige Seniorer her 5 forslag til finanslovsforhandlingerne for 2024. De skal både forbedre pensionisternes realøkonomi på baggrund af en periode med en kraftig nedgang i købekraften, især for pensionistgruppen, og samtidig vil forslagene bidrage til, at pensionisterne i endnu højere grad arbejder sideløbende med folkepension.

1. Arbejdsindtægter skal ud af indkomstgrundlaget ved beregning af boligydelse for pensionister

Mange pensionister undlader at tage merarbejde, fordi de bliver modregnet i boligydelse. Boligydelser har stor betydning for pensionisternes økonomi og derfor er der god grund til at få set på de mange tærskler for størrelse, husleje, egenbetaling m.v. Især et forhold springer i øjnene. Det er de meget høje sammensatte marginalsatser, der skyldes, at man modregner al indkomst i indkomstgrundlaget for beregning af boligydelse.

Det er glædeligt, at man fra 2023 ikke længere skal medregne arbejdsindkomst ved beregning af folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg. Men arbejdsindkomst medtages fortsat ved beregning af boligydelsen og det nedsætter incitamentet til at arbejde sideløbende med folkepension og modtagelse af boligydelse.

Derfor foreslår Faglige Seniorer, at man fra 2024 ikke længere skal medtage arbejdsindkomst ved beregning af indkomstgrundlaget for beregning af boligydelse.

Boligydelser beregnes som forskellen mellem på den ene side 75% af boligudgiften med et tillæg på 7.500 kr. og på den anden side 22,5% af indkomsten over 178.700 kr. Egenbetalingen er på 11% af indkomsten i husstanden dog mindst 18.900 kr.

For mange både enlige og samboende/ægtefæller betyder arbejdsindkomst en del ved beregningen af indkomstgrundlaget. Derfor er der god grund til at trække det ud af grundlaget for boligydelse på samme måde som det nu er tilfældet med grundbeløb og pensionstillæg.

Det betyder umiddelbart merudgifter på boligstøtte men til gengæld betyder det forøgede incitament til at arbejde, at der kommer flere skatteindtægter. Så den samlede nettovirkning er begrænset - i størrelsesordenen 200 mio.kr.

2. Regulering af pensioner skal følge den aktuelle lønudvikling.

Faglige Seniorer stod tidligere bag et borgerforslag om, at pensionerne skal stige, når lønnen stiger. Desværre afviste regeringen forslaget uden at forholde sig til substansen i forslaget.

For 2024 er det sådan, at pensionerne reguleres efter lønudviklingen i 2022. Og netop i tider med inflation og stigende lønninger fører det til, at de offentlige pensioner halter bagud i forhold til lønudviklingen.

Derfor foreslår Faglige Seniorer, at man med virkning fra 2024 regulerer pensioner på baggrund af et løn- og pensionsnævns vurdering af lønudviklingen for det kommende år.

I følge økonomiministeriets seneste vurdering, vil lønudviklingen i 2024 være på 5,3 pct. Men reguleringen af pensioner vil kun være på 3,6 pct. jf. forslag til finanslov for 2024. Det forskyder endnu et år forskellen mellem regulering af lønninger og pensioner

Udover at få ajourført pensionsreguleringen til den forventede aktuelle lønudvikling, så indebærer forslaget, at vi får forenklet det nuværende satsreguleringssystem. Det er et forældet system, som man i virkeligheden politisk besluttede at forlade i 2018, men altså ikke i forhold til beregningen af regulering af pensioner.

Da forslaget udgør et skøn for lønudviklingen, så indebærer det, at man skal foretage efterregulering, hvis lønudviklingen varierer fra den faktiske. Det har ført til 'vilde' påstande om, at pensionisterne så kunne blive udsat for tilbagebetaling. Men sandheden er, at pensionisterne i lange perioder vil blive reguleret mindre fordi, det nuværende system tilbageholder den faktiske regulering. Og der går 2 år før man får den 'fulde' regulering.

Forslaget indebærer på sigt ingen merudgifter staten, da man har besluttet at reguleringen skal nå op på den fulde lønudvikling. På kort sigt vil der være stigende udgifter til pension, men det vil kompensere for den tilbagegang i

købekraften, som pensionisterne har oplevet under inflationskrisen. Til gengæld så vil udgifterne efter 2 år ikke stige så meget som forventet.

3. Bundfradrag for beregning af den personlige tillægsprocent for indkomst skal hæves fra 35.000 til 70.000 kr. (enlige) og fra 70.000 til 140.000 kr. (ægtefæller/samboende).

Den personlige tillægsprocent bruges, når der skal beregnes ældrecheck, varmetillæg helbredstillæg og mediecheck. Økonomisk er det ældrechecken, der har størst betydning. I 2023 er ældrechecken på 19.200 kr. årligt før skat. Dertil kommer, folketinget har vedtaget 2 ekstraordinære skattefrie tilskud på 5.000 kr. til modtagere af ældrecheck for at modvirke virkningerne af inflationskrisen. Regeringen har bebudet, at ældrechecken fremover vil blive forøget permanent med 4.700 kr. årligt, men det er ikke medtaget i forslaget til finanslov.

Ældrechecken har stigende betydning for pensionisternes – ikke mindst de dårligst stillede – økonomi. Målgruppen for ældrecheck har været faldende over det seneste årti – ikke mindst fordi mange har for høje indkomster. Derfor er andelen, som får ældrecheck faldende. I 2023 er det 290.000, som modtager enten fuld eller delvis ældrecheck. Men det forventes at falde til omkring 200.000 i 2030. Det skyldes bl.a. modregningen af supplerende indkomst.

Hvis man har under 35.000 kr.(enlige) og 69.220 kr. (ægtefæller/samboende) i ekstra supplerende indkomst fra enten pension og/eller arbejde, så får man en personlig tillægsprocent på 100 og dermed fuld pension. Tillægsprocenten nedsættes så med henholdsvis 1 pct. for hver 563 kr. i indkomst (for enlige) og 1.163 kr. for ægtefæller/samboende for indkomst over bundfradraget.

Derfor foreslår Faglige Seniorer, at man hæver bundgrænserne fra henholdsvis 35.000 kr. til 70.000 kr. (enlige) og 70.000 kr. til 140.000 kr. (ægtefæller/samboende).

De samlede udgifter til ældrecheck er ikke opgjort på finanslovsforslaget. I 2021 var udgifterne på ca. 4,6 mia. kr. (før skat og tilbagebetalt). I 2022 er udgiften omkring 6 mia. kr. pga. den ekstraordinære udbetaling på 5.000. Tilsvarende i 2023. Med regeringens forslag om en forøgelse på 4,700 kr., så

vil den samlede udgift før skat i 2024 være på ca. 6,5 mia. kr. Forslaget om at øge bundfradragene vil øge udgifterne til ældrecheck med 10 pct. svarende til 600 mio. kr. før skat og tilbageløb.

4. Arbejdsindkomst skal have mindre betydning for modregning i efterløn. Indførelse af et bundfradrag på arbejdsindkomst på 50.000 kr. årligt.

Indenfor de seneste 2 år har folketinget udfaset arbejdsindtægter fra modregning i folkepensionen. Det er sket for at tilskynde folkepensionisterne til at arbejde mere sideløbende med, at man modtager folkepension.

I 2023 har folketinget besluttet at fjerne modregningen for personer på efterløn, som arbejder indenfor sundhedssektoren. Det skal akut få flere til at genoptage arbejde efter, når en person er gået på efterløn.

Det er et faldende antal personer, som år for år beslutter sig for at gå på efterløn. Det skyldes ikke mindst de senere års reformer, som har medført, at det er mindre attraktivt at udnytte sin efterlønsret bl.a. på grund af den hårde modregning af pensioner.

Derfor foreslår Faglige Seniorer, at man øger incitamentet til at arbejde sideløbende med modtagelse af efterløn. Det kan ske ved indførelse af et bundfradrag på 50.000 kr. årligt for arbejdsindkomst. Tilsvarende skal grænsen for at få fradraget et mindre antal timer end det man rent faktisk har arbejdet stige fra 42.275 kr. (2023) til 92.275 kr. Det vil især give et større incitament til at fortsætte på deltid for efterlønsmodtager.

Forslaget vil som sagt stimulere efterlønsmodtagere til at tage et arbejde eller arbejde mere i forhold til i dag. Det vil øge udbetalingen af efterløn men vil til gengæld før til en øget skattebetaling, som vil modveje den stigende udgift til efterløn. Der er dog en vis dødvægt i forhold til de personer, som i dag har et deltidsarbejde sideløbende med efterløn og som ikke vil forøge antallet af arbejdstimer. Den samlede nettovirkning skønnes dog at være begrænset i forhold til den nuværende situation.

Det skal understreges, at forslaget ikke alene er rettet mod arbejde indenfor sundhedssektoren.

5. Forøg tilskuddet til tandlægebehandling for alle pensionister.

Tandbehandling er en vigtig del af vores velfærdsydelser. Det er vigtigt, at alle får løbende tandpleje og at alle har økonomisk mulighed for at kunne modtage en større behandling.

Desværre er der mange pensionister, som afstår tandbehandling af frygt for store udgifter, som pensionen ikke giver mulighed for at betale.

I dag kan pensionister modtage ekstra tilskud til tandbehandling i form af helbredstillæg og personlige tillæg i situationer, hvor de økonomiske muligheder for behandling er særligt vanskelige.

Helbredstillæggets størrelse afhænger af den personlige tillægsprocent, som afhænger af indkomst og formueforhold og som afgør pensionistens helbredstillæg. Du kan modtage op til 85 % i tilskud til de udgifter, der er omfattet af sygesikringen og til aftagelige tandproteser.

Du kan også modtage et personligt tillæg efter en konkret vurdering af kommunen i situationer, hvor pensionistens økonomiske situation er særligt vanskelig.

I dag er der flere muligheder for tandbehandling. Ny teknologi giver nye behandlingsmuligheder. Men der kan også være tale om meget dyre behandlinger. Det er selvsagt vigtigt, at der også er en samlet kontrol med udgifter til behandlinger.

Men i princippet, så bør tandbehandlinger sidestilles med øvrige behandlinger i det danske sundhedsvæsen.

Derfor foreslår Faglige Seniorer, at alle over 67 år får tilskud, der svarer til 85 % af udgifterne til tandbehandling. Det vil give en forebyggende effekt, der kan reducere antallet af alvorlige tandsygdomme.